

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

**Αριστερά και Αστικός Πολιτικός Κόσμος
1940-1960**

**Πάντειο Πανεπιστήμιο
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας**

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

17-20 Απριλίου 2013

Αμφιθέατρο Σάκη Καράγιωργα II

Τετάρτη 17 Απριλίου

10:00 – 10:15

Χαιρετισμός από τις **Πρυτανικές Αρχές**
Χαιρετισμός Προέδρου Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας
Καθηγήτριας **Αικατερίνης Αρώνη-Τσίχλη**
Χαιρετισμός Διευθυντή Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών
Καθηγητή **Στέφανου Παπαγεωργίου**

10:15 - 11:15 Κατοχή-Αντίσταση και Απελευθέρωση στις πόλεις

Συντονιστής: Γρηγόρης Ανανιάδης, Αναπλ. Καθηγητής, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Ανανιάδης Λεωνίδας, Η βιομηχανική πόλη του Λαυρίου από το Μεσοπόλεμο στα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια.

Κομιανός Παναγιώτης, Η δράση του ΕΛΑΣ στο νομό Αχαΐας την περίοδο 1941-1944 και η συνεισφορά του στην απελευθέρωση της Πάτρας.

Τζαφέρα Αγγελική, Αιτίες θανάτου στην Κατοχή για τον Πειραιά, το Κερασίφι και τη Νίκαια.

Χατζοπούλου Ελένη, Πλευρές της κατοχικής ζωής στην πόλη της Χαλκίδας.

11:15 – 11:45 Συζήτηση

11:45 – 12:15 Διάλειμμα

12:15 - 13:00 Φοιτητικό Κίνημα

Συντονιστής: Αλκης Ρήγος, Ομ. Καθηγητής, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Λυγούρα Αναστασία, Η πολυεπίπεδη δράση των φοιτητών της Θεσσαλονίκης την περίοδο της γερμανικής κατοχής.

Πασπαλιάρη Λένα, Οι σπουδαστές του Πολυτεχνείου από την αντίσταση στην εμφύλια διαμάχη.

Χαρίτσης Αλέξανδρος, Η ανασυγκρότηση του φοιτητικού κινήματος μετά τον εμφύλιο, 1949-1963.

13:00 – 13:30 Συζήτηση

18:00 - 19:15 Εθνικό ζήτημα στην Κατοχή και στη μεταπολεμική περίοδο

Συντονίστρια: Λίνα Λούβη, Αναπλ. Καθηγήτρια, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Δανόπουλος Δημήτρης, *Η πρόταση δημιουργίας του Βαλκανικού Στρατηγείου και η στάση του ΚΚΕ – Ιούλιος 1943.*

Μάρκου Δημήτρης, *Η πολιτική των Βρετανών απέναντι στον Τίτο 1944-1945.*

Αλεξίου Κώστας, *Οι σλαβόφωνοι της Δυτικής Μακεδονίας 1936-1950. Από την ενσωμάτωση στην εξώθηση, κοινωνικές συγκρούσεις και πολιτική συμπεριφορά.*

Μιχαηλίδης Γιώργος, *Η ελληνική αριστερά και τα εθνικά ζητήματα κατά την πρώτη μεταπολεμική δεκαετία.*

Παναγιωτίδης Σταύρος, *Οι τρεις Κορδάτοι: Θέσεις, συγκρούσεις και παλινωδίες στο πλαίσιο της εργαλειακής χρήσης της Ιστορίας.*

19:15 – 19:45 Συζήτηση

19:45 – 20:00 Διάλειμμα

20:00 - 20:45 Ξένος παράγων και Δεκεμβριανά

Συντονιστής: Ανδρέας Νοταράς, Λέκτορας, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Βασσάλου Κωνσταντίνα, *Ανάπτυξη και δράση του OSS στην κατεχόμενη Ελλάδα.*

Γιαννοπούλου Δανάη, *Η βρετανική παρεμβατικότητα στην ελληνική πολιτική σκηνή κατά την διάρκεια του Δεκέμβρη του 1944 και η στάση των Ελλήνων πολιτικών και του αθηναϊκού τύπου.*

Λαγάνη Ειρήνη, *Τα Δεκεμβριανά μέσα από τα γαλλικά αρχεία.*

20:45 – 21:15 Συζήτηση

Πέμπτη 18 Απριλίου

10:00 - 11:00 Αντίσταση και Εμφύλιος στην ύπαιθρο

Συντονιστής: Δημ. Φιλιππής, Λέκτορας, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Αγτζίδης Βλάσσης, *Από το Διχασμό στον Εμφύλιο. Διερευνώντας τη στάση των προσφύγων του '22 στην Αττική και τη Μακεδονία.*

Βουγιούκας Βασίλης, *Από το στόχο της «Συμφιλίωσης» στην ένοπλη αναμέτρηση. Το ΕΑΜ της Χίου 1943-1948. Οργανώσεις, έντυπα και δικαστικές υποθέσεις.*

Γιώργος Χρήστος, *Ο εμφύλιος πόλεμος στην Ικαρία της εξορίας, μια ιδιότυπη συνύπαρξη.*

Σκαλιδάκης Γιάννης, *Η βρετανική πολιτική απέναντι στην αντίσταση στην Κρήτη. Σύγκριση με την κυρίως Ελλάδα.*

11:00 – 11:30 Συζήτηση

11:30 – 12:00 Διάλειμμα

12:00 - 13:00 Κατοχή - Πείνα - Πλουτισμός

Συντονιστής: Σπύρος Σακελλαρόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Δεσύπρης Μιχάλης, *Η κατοχική πείνα στη Νίκαια Αττικής (Κοκκινιά) και η δημογραφική τύχη της πόλης (1941-1944).*

Τζαβάρα Γεωργία, *Η «μάστιγα» της Κατοχής. Η πείνα ως αιτία θανάτου στην Ελλάδα της Κατοχής (1941-1944) και η αναζήτηση των θυμάτων της.*

Σάμιος Παναγιώτης, *Η Μαύρη Αγορά και οι «χρυσές ευκαιρίες» της Κατοχής.*

Τριγώνης Τάσος, *Τα «Χρυσόφυλλα του Καπνού»: Συγκρότηση και λειτουργία της εγχώριας καπνοβιομηχανίας κατά τη διάρκεια της Κατοχής, 1941-1944.*

13:00 – 13:30 Συζήτηση

18:00 - 18:45 Εθνικισμός και Βία στην Κατοχή

Συντονιστής: Ηλίας Νικολακόπουλος, Καθηγητής ΕΚΠΑ

Κουτσούρης Δημήτρης, *Οι Εθνικιστικές αντιστασιακές οργανώσεις στην Μακεδονία την περίοδο της Κατοχής (1941-1944): Η περίπτωση της οργάνωσης 'Υπερασπισταί Βορείου Ελλάδος' – 'Πανελλήνια Απελευθερωτική Οργάνωσις'.*

Εύδη Γεωργία, *Η ανάγνωση του Γ' Ψηφίσματος μέσα από το αρχείο των φυγόδικων στο Εφετείο Ναυπλίου.*

Σπανού Γεωργία, *Ο ρόλος και η δράση των αξιωματικών της Αργολίδας την περίοδο της γερμανικής κατοχής 1941-1944.*

18:45 – 19:15 Συζήτηση

19:15 – 20:00 Διάλειμμα

20:00 - 20:45 Αντίσταση και Σύμμαχοι

Συντονίστρια: Καίτη Αρώνη-Τσίχλη, Καθηγήτρια, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Μαργαρίτης Γιώργος, *Κοινωνική και πολιτική συγκυρία την άνοιξη του 1943.*
Παπαστράτης Προκόπης, *Τα Βουνά στο Κάιρο.*

Σπηλιωτοπούλου Μαρία, *Η οργάνωση Προμηθέας II και οι βρετανικές πολιτικές για την ανάπτυξη της αντίστασης στην κατεχόμενη Ελλάδα (1940-1943).*

20:45 – 21:15 Συζήτηση

Παρασκευή 19 Απριλίου

10:00 - 10:45 Λαϊκές Εξουσίες και Θεσμοί στην Κατοχή

Συντονιστής: Κώστας Κατσάπης, Διδάκτωρ Ιστορίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Ηλιόπουλος Νάσος, *Μεταξύ εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα και επανάστασης, η εμπειρία της λαϊκής εξουσίας στην Ελεύθερη Ελλάδα.*

Κόφφα Δόμνα, *«Σπάζοντας τα πετρόματα του εθνικιστικού μίσους» Οι Γιουγκοσλάβοι παρτιζάνοι και οι εχθροί τους 1941-1945.*

Πουλόπουλος Κώστας, *Η οργάνωση Εθνική Αλληλεγγύη 1941-1947.*

10:45 – 11:15 Συζήτηση

11:15 - 12:00 Εθνικισμός και Βία μετά την Κατοχή

Συντονιστής: Λουδοβίκος Κωτσονόπουλος, Διδάκτωρ Πολιτικής Επιστήμης, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Πετρόπουλος Γιώργος, *«Βάρκιζα τέλος ζωή μαγική»: Αναβιώσεις της δεκαετίας του '40 στην Ελλάδα της κρίσης.*

Ραζάκος Χάρης, *Ο αντικομμουνισμός στην περίοδο της «Λευκής Τρομοκρατίας» (1945-1946): Η θεωρία των δύο άκρων και λοιπές ιστορίες.*

Σαράφη Λη, *Η Λευκή Τρομοκρατία στην Κεντρική Ελλάδα- αποφασιστικό βήμα για τον Εμφύλιο Πόλεμο.*

12:00 – 12:30 Συζήτηση

12.30 – 13:00 Διάλειμμα

13:00-14:00 Τα πολιτικά χαρακτηριστικά του ΔΣΕ

Συντονίστρια: Δέσποινα Παπαδημητρίου, Επικ.Καθηγήτρια, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Κανελλόπουλος Γιώργος, *Η κοινωνική φυσιογνωμία του ΔΣΕ στην Πελοπόννησο*

Παπαδόπουλος Ηλίας, *Ο εμφύλιος στον Πάρνωνα*

Τσαβαλιά Παρασκευή, *Η διαχείριση της ήττας του ΔΣΕ από τον Νίκο Ζαχαριάδη.*

Παπαδογιάννη Αρετή, *Απόπειρες ειρήνευσης την περίοδο του εμφυλίου (1946-1949).*

14:00 – 14:30 Συζήτηση

18:00 - 19:00 Τα κοινωνικά χαρακτηριστικά του ΔΣΕ

Συντονίστρια: Νίκη Μαρωνίτη, Επικ. Καθηγήτρια, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Λάζου Βασιλική, *Διερευνώντας τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των μαχητών του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας μέσα από τις αποφάσεις των Εκτάκτων Στρατοδικείων του Εμφυλίου Πολέμου.*

Λιανή Ελισάβετ, *Θεμέλια αντίστασης-Βουνά μνήμης και λευτεριάς. Μαρτυρίες και μαρτύρια γυναικών από την Κατοχή την Εθνική Αντίσταση και το Δημοκρατικό Στρατό.*

Τόλια Φιλιώ, *Τα καμένα χωριά της επαρχίας Ελασσόνας στη δεκαετία 1940-1950. Οι περιπλανώμενοι και οι ξεριζωμένοι της επαρχίας.*

Κουτσοπούλου Κατερίνα, *Η Μαρία Καραγιώργη στην προφορική της μαρτυρία προσεγγίζει στιγμές της Αντίστασης και του Εμφυλίου.*

19:00 – 19:30 Συζήτηση

19:30 – 20:00 Διάλειμμα

20:00 - 21:00 Κράτος και Οικονομία στη δεκαετία του 1950

Συντονιστής: Γιάννης Σκαλιδάκης, Διδάκτωρ Ιστορίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Μανουσάκης Βασίλης, *Παράγοντας για τις αρχές Κατοχής: Γερμανικές παραγγελίες και ελληνική βιομηχανία, 1941-44.*

Βρέττη Ανθή, *Μεταπολεμική ανασυγκρότηση και βιομηχανία. Η περίπτωση της ΠΥΡΚΑΑ.*

Κωτσονόπουλος Λουδοβίκος, *Οι κοινωνικές βάσεις του αυταρχισμού: Κράτος και κοινωνική πολιτική τη δεκαετία του '50.*

Λυμπεράτος Μιχάλης, *Αριστερά και διαδικασίες περιφερειακής ολοκλήρωσης: Η ΕΔΑ και η ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ) (1959-1961).*

21:00 – 21:30 Συζήτηση

Σάββατο 20 Απριλίου

10:00 - 11:15 Παραγωγή Ιδεολογίας και Τέχνης

Συντονίστρια: Βασιλική Λάζου, Διδάκτωρ Ιστορίας, Πάντειο Πανεπιστημίου

Ανδρίτσος Γιώργος, Διαμορφώνοντας την κινηματογραφική αφήγηση για τη δεκαετία του '40. Αναπαραστάσεις της δεκαετίας του '40 στις ελληνικές ταινίες μυθοπλασίας μεγάλου μήκους από το 1945 μέχρι το 1949.

Κασσιανού Νίνα, Φωτογραφία και προπαγάνδα την περίοδο του Εμφυλίου Πολέμου 1946-1949.

Κατσάπης Κώστας, Πολιτική, ιδεολογία και σύγκρουση σε μία κοινότητα μεταναστών: Η περίπτωση της ελληνικής κοινότητας του Sydney Αυστραλίας τη μεταπολεμική περίοδο.

Μόσχος Βασίλης, Η στρατηγική και τακτική της Αριστεράς στο χώρο των λογοτεχνών κατά τη δεκαετία 1940-1950.

Οικονόμου Παναγιώτης, Τα Δεκεμβριανά του 1944 στη λογοτεχνία.

11:15 – 11:45 Συζήτηση

11:45 – 12:15 Διάλειμμα

12.:15 - 13:00 Το Κυπριακό μετά τον Εμφύλιο

Συντονίστρια: Μαρία Σπηλιωτοπούλου, Ερευνήτρια Α΄, Ακαδημία Αθηνών

Αργυρίου Σοφία, Εθνικοφροσύνη και αντικομμουνισμός στην Κύπρο υπό την επιρροή του Ελληνικού Εμφυλίου.

Σακελλαρόπουλος Σπύρος, ΑΚΕΛ – ΚΚΕ στις δεκαετίες '40- '50: Μία δύσκολη σχέση στο πλαίσιο του αιτήματος της Ένωσης

Ζαχαριάδης Αδάμος, Η στάση της ΕΔΑ κατά τη διάρκεια του αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. στην Κύπρο.

13:00 – 13.30 Συζήτηση

17:30 -18:30 Η Αριστερά μετά τον Εμφύλιο

Συντονίστρια: Λη Σαράφη, Διδάκτωρ Ιστορίας, Πανεπιστήμιο του Sussex

Νικολαΐδου Ελένη, Η επέμβαση της Διεθνούς Επιτροπής στα εσωτερικά του ΚΚΕ: Η 6η πλατειά ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ, 1956.

Κεφαλληνού Νατάσα, «Με το όπλο παρά πόδα»: Οι ανταρτομάδες του ΔΣΕ μετά τη λήξη του Εμφυλίου.

Ρεΐσης Γιάννης, *Μία σύντομη ιστορική επισκόπηση του τροτσκιστικού χώρου στην Ελλάδα τη δεκαετία του '50.*

Μαριόλης Δημήτρης, *Από το εργατικό κίνημα του μεσοπολέμου στη συγκρότηση του ΕΑΜ και την ηγεσία της ΕΔΑ: Η περίπτωση του σιδηροδρομικού συνδικαλιστή Δημήτρη Ν.Μαριόλη.*

18:30 – 19:00 Συζήτηση

19:00 – 19.30 Διάλειμμα

19:30 - 20:15 Πολιτικές διαδικασίες στη δεκαετία 1950

Συντονιστής: Σταύρος Κωνσταντακόπουλος, Επίκ. Καθηγητής, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Κουρουνδής Χαράλαμπος, *Η αριστερά απέναντι στον μετεμφυλιακό συνταγματισμό τη δεκαετία του '50: Από την πολεμική στην επίκληση του Συντάγματος του 1952.*

Λουτσίδης Γιώργος, *Η πτώση της κυβέρνησης Καραμανλή το 1958 και οι επιπτώσεις της στις πολιτικές εξελίξεις της εποχής.*

Πολυχρονιάδης Δημήτρης, *Το συνδικαλιστικό κίνημα των εκπαιδευτικών της Στοιχειώδους & Μέσης Εκπαίδευσης της περιόδου 1950-1960. Η περίπτωση της απεργίας της Διδασκαλικής Ομοσπονδίας Ελλάδος το 1957.*

20:15 – 20:30 Συζήτηση

20:30 Συζήτηση – Συμπεράσματα

Οργανωτική Επιτροπή:

Αικ. Αρώνη-Τσίγλη, Στ. Παπαγεωργίου
Π. Παπαστράτης, Μ. Λυμπεράτος

Η ΑΦΙΣΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ:

Ο ζωγράφος Β.Σεμερτζίδης ολοκληρώνει την άνοιξη του 1944, μία τοιχογραφία στο σχολείο των Κορυσχάδων, στην αίθουσα συνεδριάσεων του Εθνικού Συμβουλίου της ΠΕΕΑ. Φωτογραφία Σπύρου Μελετζή από το Ν.Χατζηνικολάου (επιμ), Βάλιας Σεμερτζίδης 1911-1983, Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα 2012.